

Toelichting verzamelaanvraag 2026 Mestbankaspecten

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Februari 2026

Overzicht

- ▶ **Algemene bepalingen**
- ▶ **3 Gebiedsgerichte maatregelen**
 - Focus op bemestingsreducties en terugverdienpraktijken
- ▶ **Beschermingsstroken**
 - Algemene regels
- ▶ **Bemestingsprognose**
 - Wat is nieuw?
- ▶ **Groene bestemmingen?**
- ▶ **Seizoenspacht ihkv nulbemesting**

Algemene bepalingen

► Nieuwe mestmaatregelen sinds 2025

- Beschermingsstroken
- Gebiedsgerichte aanpak
- Mestrechten voor gebruiker hoofdteelt
- Verstrengde bedrijfsbenadering
- Nieuwe aanpak nitraatresidu
- ...

► Oordeelkundig bemesten volgens de 6 J's

- Begeleidingsdienst B3W

www.vlm.be > Nieuwe mestmaatregelen

Bemesten volgens de 6 J's

Juiste dosis

Juiste mestsoort

Juiste tijdstip

Juiste techniek

Juiste plaats

Juiste teeltplan

Algemene bepalingen

► Belangrijke administratieve data Mestbank 2026

Februari-maart	Start bemestingsprognoses
30 april	Uiterste datum indienen VA
30 juni	Uiterste wijzigingsdatum VT, HT en GPM in VA voor Mestbank Afsluiten bemestingsprognoses
Augustus	Berekening mestgebruiksruimte
1 oktober – 30 november	Gewijzigde nitraatresiducampagne
31 oktober	Uiterste wijzigingsdatum NT en DZP in VA voor Mestbank
December - januari	Berekening mestgebruiksruimte Beoordeling DZP

► Volledig overzicht administratieve data

3 gebiedsgerichte maatregelen

Basismaatregel vanggewassen

Gebiedstype 1, 2 & 3

**Vervoer vloeibare dierlijke
mest**

Gebiedstype 2 & 3

**Bemestingsreductie &
terugverdienpraktijken**

Gebiedstype 1, 2 & 3

3 gebiedsgerichte maatregelen

► BEMESTINGSREDUCTIES & TERUGVERDIENPRAKTIJKEN

- Percelen in gebiedstype 1, 2 & 3

Gebiedstype	Niet-nitraatgevoelige hoofdteelten	Nitraatgevoelige hoofdteelten
Gebiedstype 1	-0%	-5%
Gebiedstype 2	-10%	-20%
Gebiedstype 3	-20%	-30%

- Reductie op werkzame N
- Uitgezonderd:
 - Teelt onder overkapping of in container (SER, CIV, PLA)
 - Bio percelen of in omschakeling
 - Meerjarig houtig fruit als hoofdteelt
 - Vrijstelling

Basismaatregel vanggewassen

Vervoer vloeibare dierlijke mest

Bemestingsreductie & terugverdienpraktijken

3 gebiedsgerichte maatregelen

Basismaatregel vanggewassen

Vervoer vloeibare dierlijke mest

Bemestingsreductie & terugverdienpraktijken

► BEMESTINGSREDUCTIES & TERUGVERDIENPRAKTIJKEN

■ Principe

- Reductie (deels) 'terugverdienen' = hogere bemestingsnorm werkzame N
- 'Terugverdieneffect' & voorwaarden afhankelijk van praktijk
- Op vrijwillige basis

■ Aanvraag

- Code opgeven via VA
- Uiterste wijzigingsdata
 - ▶ Hoofddeelt: 30/6
 - ▶ Nateelt & terugverdienpraktijk: 31/10

■ Wat bij niet naleving voorwaarden na aanvraag?

- 250 €/ha niet voldaan (m.u.v. praktijken zonder 'terugverdieneffect')
- Geen 'terugverdieneffect'
- Herhaling binnen 5 jaar: boete x 2 én geen 'terugverdieneffect' op teeltgroep jaar nadien

The image shows a screenshot of a web form titled 'Duurzame praktijken'. It contains a dropdown menu, a text input field, and two labeled sections: 'VGM' and 'VGV', each followed by a text input field. A blue arrow points from the text 'Code opgeven via VA' in the list to the first dropdown menu.

3 gebiedsgerichte maatregelen

► BEMESTINGSREDUCTIES & TERUGVERDIENPRAKTIJKEN

Basismaatregel vanggewassen

Vervoer vloeibare dierlijke mest

Bemestingsreductie & terugverdienpraktijken

		Gebiedstype 1		Gebiedstype 2		Gebiedstype 3	
		NNG	NG	NNG	NG	NNG	NG
Volledige reductie		0	-5	-10	-20	-20	-30
Vanggewassen	15/sep	0	0	0	-10	-5	-20
	15/okt	0	-5	-5	-20	-15	-30
Onderzaai vanggewas bij mais		NVT	0	NVT	-15	NVT	-25
Wintergraan als nateelt	15/okt	0	0	0	-10	-5	-20
	15/nov	0	-5	-5	-20	-15	-30
Tussenvanggewas gevolgd door wintergraan	15/okt	0	0	0	-5	0	-15
	15/nov	0	0	0	-15	-10	-25
Winterkoolzaad als nateelt	15/sept	0	0	0	-5	0	-15
15% onbeteelde stroken		0	0	0	-15	-10	-25
Afvoer van oogstresten	Teeltgroep 1	0	-5	-10	-20	-20	-30
	Teeltgroep 2	0	-5	-5	-20	-15	-30
	Teeltgroep 3	0	0	0	-15	-10	-25
	Teeltgroep 4	0	0	0	-10	-5	-20
Doorgroeien van oogstresten	Bloemkool / Rode kool	NVT	0	NVT	-5	NVT	-15
	Savooikool / Witte kool	NVT	0	NVT	-10	NVT	-20
Onderwerken van stro		0	NVT	0	NVT	-10	NVT
Bijbemesting met bemestingsadvies		0	0	-5	-10	-15	-20

Praktijken zonder 'terugverdieneffect'

3 gebiedsgerichte maatregelen

Basismaatregel vanggewassen

Vervoer vloeibare dierlijke mest

Bemestingsreductie & terugverdienpraktijken

► BEMESTINGSREDUCTIES & TERUGVERDIENPRAKTIJKEN

- Totaal aantal aanvragen in 2025:

Terugverdieneffect?	Aantal percelen	Aanvaarde oppervlakte (ha)
Terugverdieneffect gekregen	16725	32584,83
Terugverdieneffect niet gekregen	7814	14704,49
Totaal	24539	47289,32

→ Waarvan 7219 door vrijstelling

- **Let wel**, cijfers kunnen nog wijzigen!
 - Controles december/januari nog niet verwerkt
 - Mogelijk extra 'afkeuringen' na herverwerking mei - juni

3 gebiedsgerichte maatregelen

▶ BEMESTINGSREDUCTIES & TERUGVERDIENPRAKTIJKEN

▪ Aandachtspunten

- Indien **vrijstelling** > Geen terugverdieneffect
- Lees voorwaarden goed na! Als niet haalbaar, **verwijderen in VA uiterlijk 31/10**
 - ▶ [VLM website](#) & [Webinar](#)
- **Nitraatgevoeligheid? Vanggewas? Meerjarig houtig fruit?**
 - ▶ [Teelttabel](#)
- **Onbeteelde stroken**
 - ▶ Stroken moeten niet afgesplitst worden
 - ▶ Verplichtingen (bv. Beschermingsstroken, BO's, ...) tellen niet mee
- **Doorgroeien van oogstresten**
 - ▶ Gewas bij oogst zo min mogelijk beschadigen opdat doorgroei mogelijk

Basismaatregel vanggewassen

Vervoer vloeibare dierlijke mest

Bemestingsreductie & terugverdienpraktijken

Beschermingsstroken

► 5-METER BESCHERMINGSSTROOK

- **5 meter** beschermingsstrook voor percelen langs VHA-waterlopen = **blauwe waterlopen**
 - Met een nitraatgevoelige hoofdteelt in gebiedstype 2 of 3
 - In de groene bestemmingen (bos, natuur, reservaat...) en SBZ-H-gebieden

Beschermingsstroken

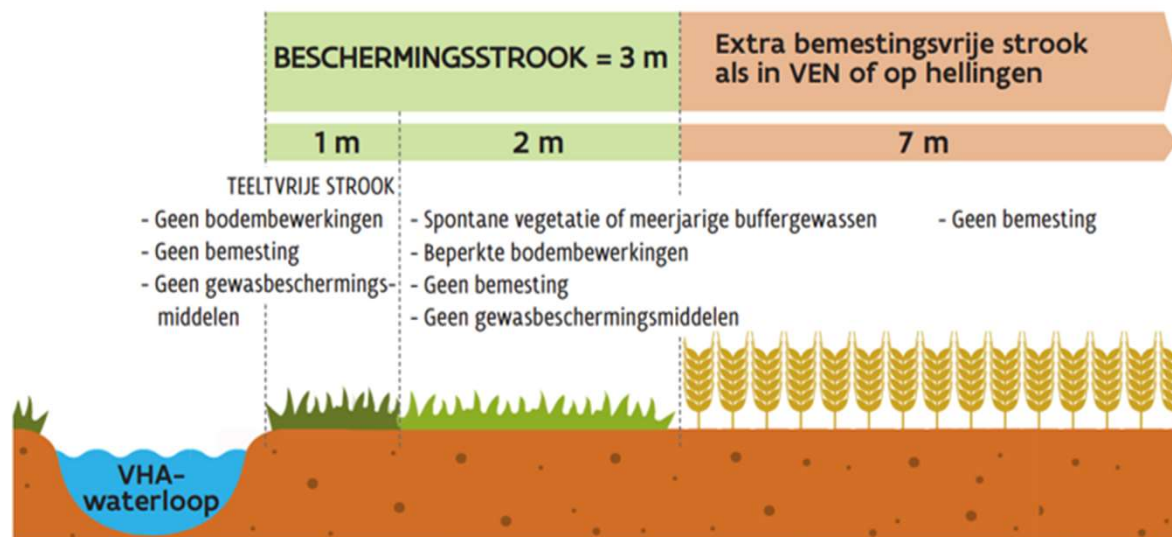
► 3-METER BESCHERMINGSSTROOK

- **3 meter** beschermingsstrook voor percelen langs VHA-waterlopen

= **blauwe waterlopen**

- In gebiedstype 0 of 1
- In gebiedstype 2 of 3 met een niet-nitraatgevoelige hoofdteelt

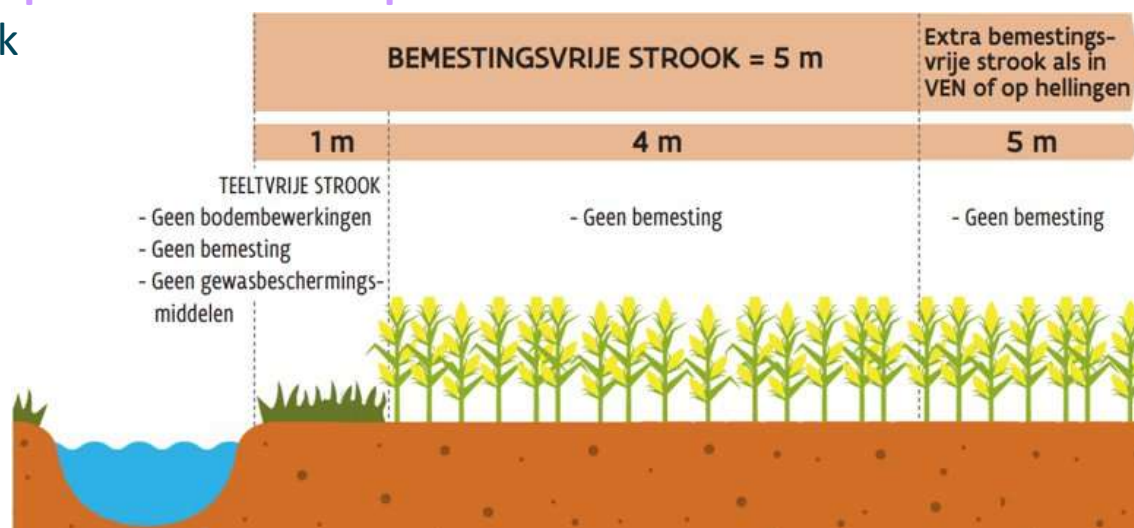
Uitgezonderd groene bestemmingen of SBZ-H = 5 meter

Beschermingsstroken

▶ Wat met niet-VHA-waterlopen = paarsroze waterlopen?

- 5 meter bemestingsvrije strook

▶ Extra info over afstandsregels 2026?

- [Zie VLM website](#), [Teelttabel](#), [webinar](#), [FAQ](#), ...

Bemestingsprognose – nieuw

Verzamelaanvraag 2026																									
PERCEELSGEGEVENS										AANVRAGEN					LIGGING					BEMESTINGSNORMEN (kg)					
																				FOSFAAT (P2O5 max)		STIKSTOF (N max)			
Exploitatie	Perceelsnaam	Perceel nr.	Perceel opp (ha)	Teelt opp (ha)	BSS opp (ha)	Voor-teelt	Hoofd-teelt	Na-teelt	Na-teelt2	Nitraatgevo. hoofd-teelt ⁴	Gespec. productie-methode ⁵	BKM	DZP ⁶	BO/ER/AM/KM ⁷	Fosfaat-klasse ⁸	Bodem	Gebieds-type	Groen SBZ-H	Bemestings-regime	2 GVE	TOTAAL	KUNST	WERKZAAM	DIER	KUNST- WERKZAAM
1. Percelen met bemestingsrechten																									
A		1	0,63	0,50	0,13	-	60	-	-	N	MAA	G			III	Z	1	N	Water + Z		45	45	187	85	
A		3	0,12	0,12	0,00	-	60	-	-	N	-	G			III	Z	1	N	Water + Z		10	10	28	20	
A		10	1,60	1,57	0,03	-	60	-	-	N	MAA	G			IV	Z	1	N	Water + Z		109	109	588	266	
A		12	0,63	0,63	0,00	-	60	-	-	N	-	G			IV	Z	0	N	Water + Z		44	44	148	107	
		SUBTOTAAL:		2,98																					
2. Percelen zonder bemestingsrechten																									
A		2	0,25	0,00	0,25	-	82	-	-	-	-	G			III	Z	1	N	Natuur/Nat Ext + Z		Beschermingsstrook met bemestingsverbod				
A		4	3,25	3,25	0,00	-	201	-	-	-	-	G			III	Z	1	N	Natuur/Nat Ext + Z		0	0	0	0	
		TOTAAL:		6,48																					

- ▶ **Perceel opp:** Grafische oppervlakte van het volledige perceel
- ▶ **BSS opp:** Oppervlakte van beschermingsstrook
- ▶ **Teelt opp:** Perceel opp – BSS opp

Bemestingsprognose – **nieuw**

▶ **Verrekening beschermingsstroken in normen**

- Algemeen: Beschermingsstrook krijgt 0-norm verrekend
 - **Gemaaid** grasperceel?
 - ▶ GPM-code MAA aangeven!
 - **Begraasd** grasperceel?
 - ▶ Geen GPM-code nodig
 - ▶ Beschermingsstrook krijgt 2GVE-norm verrekend

▶ **Geen subrapport verplichte N stalen**

- Verplichting N analyses met bemestingsadvies in vollegrondstuinbouw
 - **Nog steeds geldig!**
- Aantal stalen?
 - Mestbankloket > Staalnames > SNapp

Bemestingsprognose – **nieuw**

► **Subrapport duurzame praktijken**

- **Voorlopige** validatie van de duurzame praktijken
- Bij afkeuring → Geen terugverdieneffect
 - Ofwel duurzame praktijk schrappen in VA
 - Ofwel teeltplan en VA aanpassen

DUURZAME PRAKTIJKEN 2026

Terugverdienen van uw reductiepercentage

De maximale bemestingsnorm voor werkzame stikstof wordt verminderd in functie van het gebiedstype en de teelt op het perceel. Landbouwers kunnen die reducties (gedeeltelijk) terugverdienen door het toepassen van duurzame praktijken of afgekort DZP. Hieronder vindt u een overzicht van de door u aangegeven praktijken met de indicatie of er voldaan is aan de voorwaarden en daarbij het terugverdieneffect op uw bemestingsnormen van toepassing is (kolom "Terugverdieneffect"). Indien niet voldaan is aan de voorwaarden van de duurzame praktijk, vindt u in de kolom "Reden" meer informatie over de voorwaarden die geschonden zijn.

Overzicht van de percelen met een aangegeven duurzame praktijk

Perceelsnaam	Perceelsnr	Perceelopp (ha)	Teeltopp (ha)	Aangegeven duurzame praktijk	Terugverdieneffect	Reden
	1	0,63	0,50	VGM	Nee	Geen nateelt vanggewas aangegeven
	3	0,12	0,12	VGM	Nee	Geen nateelt vanggewas aangegeven

Groene bestemmingen?

► Nulbemesting

- Kolom 'Bemestingsregime' prognose- & normenrapport
- Vermelding 'Natuur'? → Kijk naar '2GVE' kolom

► Vervroegde nulbemesting ihkv N decreet

- Kolom 'Groen SBZ-H' prognose- en normenrapport
- Percelen in groen SBZ-H uiterlijk 1/1/2028 2GVE-norm
- Vermelding 'BOS', 'OVG' of 'NAT'? → Kijk naar '2GVE' kolom

► Beschermingsstroken

- Laag in VA en Agrilens
- Overlap met perceel? 5m beschermingsstrook bij VHA waterloop

LIGGING <i>Bemestingsnormenrapport</i>								
Fosfaat- klasse	Bodem	VEN	SBZH	Groen SBZH	Gebieds- type	Bemestingsregime	O/H op 2GVE	

LIGGING <i>Prognoserapport</i>						
Fosfaat- klasse ⁶	Bodem	Gebieds- type	Groen SBZ-H	Bemestings- regime	2 GVE	

Seizoenspacht ihkv nulbemesting

Heeft u als verpachter een perceel met ontheffing?

OF

Komt u als verpachter in aanmerking voor compensatie vergoeding ihkv instap nulbemesting N decreet?

Vindt er seizoenpacht plaats in 2026?

Seizoenspachter moet overnamecode 'SPO' opgeven in VA 2026!

- Opdat ontheffing behouden blijft
- Opdat recht op compensatievergoeding behouden blijft

Bedankt!

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

www.vlm.be